

Extra middelen cliëntondersteuning in regeerakkoord

Position Paper

Inleiding

Het kabinet investeert extra in cliëntondersteuning: deze kabinetsperiode is € 55 miljoen euro beschikbaar, daarna € 10 miljoen per jaar. MEE NL is blij dat de waarde van onafhankelijke en integrale cliëntondersteuning voor kwetsbare burgers wordt onderkend en dat het kabinet hier extra in wil investeren.

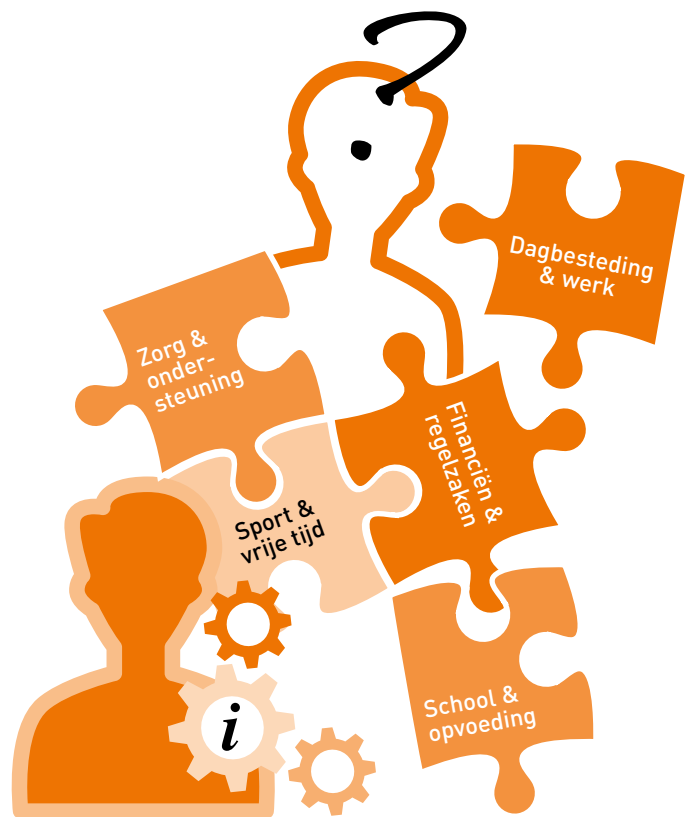
Maatschappelijk probleem

Kwetsbare burgers willen graag naar vermogen meedoen. Door de zorg dicht bij de burger te organiseren, kan zorg meer op maat worden georganiseerd en inclusie worden bevorderd.

Gemeenten hebben de afgelopen jaren fors geïnvesteerd in het opzetten van de lokale infrastructuur. Lokale teams zetten zich in om burgers te helpen bij hun behoefte aan zorg en ondersteuning.

Drie jaar na de decentralisatie van de Wmo, Participatiewet en Jeugdwet blijkt het voor bepaalde groepen desondanks lastig te zijn hun weg te vinden naar passende zorg en ondersteuning. Zij vallen tussen wal en schip.

Cliëntondersteuning kan juist bij deze groepen zorgen dat zij wel hun weg vinden en mee kunnen doen in de samenleving. Dit speelt zeker bij groepen die op meerdere levensgebieden vragen hebben.

Wij pleiten ervoor dat het kabinet de extra middelen uit het regeerakkoord vooral inzet om te bevorderen dat juist die kwetsbare groepen de ondersteuning krijgen die zij nodig hebben om naar vermogen mee te kunnen doen.

Inzet extra middelen cliëntondersteuning

Vanuit onze jarenlange ervaring met mensen met een beperking, onze rol in en rondom lokale teams en in de Wlz pleiten wij ervoor de extra middelen in te zetten om cliëntondersteuning voor specifieke groepen beter te benutten en meer in te zetten. Er is een grote groep kwetsbare mensen die ondanks de decentralisatie van een aantal wetten toch nog tussen regelingen in valt. Wij adviseren daarom de middelen vooral in te zetten om cliëntondersteuning beter te benutten door:

1. cliëntondersteuning voor specifieke groepen en thema's te stimuleren;
2. een publiekscampagne te organiseren.

1. Cliëntondersteuning stimuleren voor specifieke groepen en thema's

- **Ondersteuning aan kwetsbare jongeren**, vaak met een (licht) verstandelijke beperking en/of autisme, om de overgang 18-/18+ op alle levensgebieden te begeleiden en daar waar mogelijk naar een duurzame arbeidsplaats te begeleiden (Jeugdwet, Wmo, Participatiewet).
- **Cliëntondersteuning in het onderwijs**, om de doelstellingen van passend onderwijs mogelijk te maken (Jeugdwet, Passend onderwijs).
- **Langdurige cliëntondersteuning voor gezinnen met (zeer) complexe problematiek** (vast aanspreekpunt voor de ouders met piekmomenten bij overgangssituaties in het leven).
- **Outreachinge vormen van cliëntondersteuning**, waarbij de doelgroepen worden bereikt die zelf niet eenvoudig de stap naar hulp kunnen zetten, zoals zorgmijders.
- **Cliëntondersteuning bij de overgang van Wmo naar Wlz**. De beste oplossing is ons inziens om de knip in de cliëntondersteuning Wmo – Wlz te vervroegen en cliëntondersteuning Wlz beschikbaar te stellen als mensen overwegen een Wlz-indicatie aan te vragen. Mensen die een pgb willen, kunnen hierdoor ook beter/tijdiger ondersteund worden.
- **Voldoende cliëntondersteuning in de Wlz** (huidige budget van de zorgkantoren lijkt niet toereikend).

Wij pleiten voor het subsidiëren van projecten die als pilot met effectmeting in enkele regio's uitgevoerd kunnen worden en daarna in andere regio's uitgerold kunnen worden. In de projectfase zouden afspraken moeten worden gemaakt over duurzame borging.

2. Publiekscampagne

Cliëntondersteuning kan een grote preventieve waarde hebben als de functie optimaal wordt ingezet. Extra middelen helpen om dit te bevorderen, maar er is meer nodig. Het vraagt ook een heldere communicatie naar burgers over wat cliëntondersteuning is en wat men mag verwachten van een cliëntondersteuner. Wij denken aan **gerichte landelijke en lokale overheidscampagnes in begrijpelijke taal** om de functie met name bij kwetsbare groepen, hun naasten en verwijzers beter bekend te maken. Deze campagne kan ook bijdragen aan meer eenduidige beeldvorming over de veelzijdigheid van de functie.

Borging van kwaliteit, kennis en ervaring

Tot slot zal de borging van kwaliteit, kennis en ervaring de komende jaren aandacht vragen doordat cliëntondersteuning op veel verschillende manieren vorm krijgt.

Wij denken aan de volgende activiteiten:

- Het benadrukken van het belang van gekwalificeerde, geregistreerde professionals (Register van Cliëntondersteuners).
- Het professionaliseren van de inzet van ervaringsdeskundigheid zoals in de GGZ.
- Inzicht in de huidige inzet en opbrengst van cliëntondersteuning vergroten door onderzoek uit te voeren.
- De signalerende rol van cliëntondersteuners beter in te bedden, zodat knelpunten in de stelsels en in de maatschappij eerder opgelost kunnen worden.

Voor meer informatie over cliëntondersteuning en de knelpunten die de genoemde groepen ervaren, verwijzen wij naar ons Position Paper Cliëntondersteuning.

Voor vragen:

- Auke Blom | Programmamanager MEE NL
E-mail: a.blom@mee.nl.
- Yvon van Houdt | Directeur MEE NL
E-mail: y.v.houdt@mee.nl.

Over MEE en MEE NL

MEE NL is de coöperatieve vereniging van 20 regionale MEE-organisaties. MEE ondersteunt mensen met een beperking en hun netwerk op alle levensgebieden en in alle levensfasen, zodat zij naar vermogen kunnen meedoen in de samenleving. MEE biedt cliëntondersteuning, training aan cliënten en professionals en ondersteunt werkgevers bij inclusief ondernemen.